

SPIS TREŚCI / Зміст

Słowo wstępne	8
Передне слово	9
Юрій Андрухович, „Юрцьо Дрогобич, на призвисько...”	12
Jurij Andruchowycz, „Jurcio Drohobycz, zwany...”, przełożył Jacek Podsiadło	13
Уладзімер Арлоў, Вуліца Саламеі. Галіцыйская балада (вытрымка)	16
Uładzimir Arłow, Ulica Salomei. Ballada galicyjska (fragment), przełożył Bohdan Zadura	17
Наталія Бельченко, Дрогобич	22
Natalia Belczenko, Drohobycz, przełożył Bohdan Zadura	23
Dragan Bošković, <i>Naselje cimetove boje</i> <i>iz perspektive dežmekaste žene</i>	24
Dragan Bošković, <i>Osiedle cynamonowe okiem</i> <i>przysadzistej kobiety</i> , przełożyła Agnieszka Łasek	25
Andrzej Chciuk, <i>Poemat o Brunonie Schulzu</i>	26
Анджей Хцюк, <i>Поема про Бруно Шульца</i> (пролог), переклала Наталія Бельченко	31
Andrzej Chciuk, <i>O moim kochanym i śmieszonym Drohobyczu</i>	33
Анджей Хцюк, <i>Про мій коханий і смішний Дрогобич</i> (фрагменти), переклала Наталія Бельченко	43
Борис Херсонский, <i>Дрогобыч</i>	45
Jerzy Ficowski, <i>Drohobycz 1920</i>	47
Jerzy Ficowski, <i>Mój nieocalony</i>	48
Єжи Фіцовський, <i>Мій неврятований</i> , переклав Андрій Любка	49
Anna Frajlich, <i>Nad listami Brunona Schulza</i>	52
Анна Фрайліх, <i>Над листами Бруно Шульца</i> , переклала Наталія Бельченко	53
Ida Henefeld-Ron, <i>Wspomnienie o Brunonie Schulzu</i>	54
Іда Генefeld-Рон, <i>Спомин про Бруно Шульца</i> , переклав Михайло Шалата	55
Raweł Huelle, <i>Z cyklu Drohobycz</i>	62
Wacław Iwaniuk, <i>Kafka i Schulz</i>	64
Вацлав Іванюк, <i>Кафка й Шульц</i> , переклала Наталія Бельченко	65
Marian Jachimowicz, <i>Szable Brunona Schulza</i>	66

Łukasz Kamiński, <i>drohobycz, drohobycz!</i>	68
Łukasz Kamiński, <i>дрогобич, дрогобич!</i> , переклала Віра Меньок	69
Łukasz Kamiński, <i>wiosna-jesień</i>	70
Łukasz Kamiński, <i>весна-осінь</i> , переклала Віра Меньок	71
Łukasz Kamiński, <i>hejne</i>	72
Łukasz Kamiński, <i>la haine</i> , переклала Віра Меньок	73
Łukasz Kamiński, <i>warkoczyk 2</i>	74
Łukasz Kamiński, <i>косичка 2</i> , переклала Віра Меньок.	75
Radosław Kobierski, <i>Drohobycz, Śliwice</i>	76
Julian Kornhauser, <i>Epoka małości</i>	77
Юліан Корнгаузер, <i>Епоха малости</i> , переклав Андрій Любка	79
Ryszard Krynicki, „ <i>Muszę sobie tylko wyobrazić drzwi</i> ”	81
Ришард Криницький, „ <i>Я тільки мушу собі уявити двері</i> ”, переклав Андрій Любка	81
Василь Махно, <i>Дрогобич</i>	82
Wasył Machno, <i>Drohobycz</i> , przełożył Bohdan Zadura	83
Mariusz Olbromski, <i>Nad tarą</i>	86
Маріуш Ольбромський, <i>Над мапою</i> , переклала Віра Меньок	87
Mariusz Olbromski, <i>O zmiierzchu</i>	88
Маріуш Ольбромський, <i>На смерканні</i> , переклала Віра Меньок	89
Mariusz Olbromski, <i>Płytką</i>	90
Маріуш Ольбромський, <i>Плитка</i> , переклала Віра Меньок.	91
Hana Nela Palková, <i>Můj Bruno</i>	92
Hana Nela Palková, <i>Mój Bruno</i> , przełożył Krzysztof Wołoskiuk, redakcja Paweł Próchniak	93
Hana Nela Palková, „ <i>Józefina Szelińska...</i> ”	94
Hana Nela Palková, „ <i>Józefina Szelińska...</i> ”, przełożył Krzysztof Wołoskiuk, redakcja Paweł Próchniak	95
Jacek Podsiadło, <i>Przed synagogą w Drohobyczu</i>	96
Яцек Подсядло, <i>Перед синагогою в Дрогобичі</i> , переклав Остап Сливинський	97
Halina Poświatowska, <i>Manekiny</i>	100
Галина Посвятовська, <i>Манекени</i> , переклала Віра Меньок.	101
Lothar Quinkenstein, <i>der weg von sambor nach drohobycz</i>	102
Lothar Quinkenstein, <i>droga z sambora do drohobycza</i> , przełożyła Anna Rozenfeld	103
Delimir Rešicki, <i>Kraków, Kazimierz</i>	106
Delimir Rešicki, <i>Kraków, Kazimierz</i> , przełożył Julian Kornhauser	107
Delimir Rešicki, <i>Cracovia, Kazimierz</i> , przełożył Simeon Lăzăreanu	110
Tadeusz Różewicz, <i>W świetle lamp filujących</i>	112
Тадеуш Ружевиц, <i>В світлі ламп мерехких</i> ,	

переклав Сергій Жадан	113
Tomasz Różycki, <i>Zagłada wioski</i>	118
Томаш Ружицький, <i>Винищення села</i> , переклав Андрій Любка . . .	119
Tomasz Różycki, <i>Synanon i goździki</i>	120
Томаш Ружицький, <i>Цинамон і гвоздика</i> , переклала Віра Меньок . .	121
Marc Sagnol, <i>In memoriam Alfred Schreyer</i>	122
Marc Sagnol, <i>Alfred Schreyer – in memoriam</i> , przełożył Jacek Giszczak	123
Марк Саньоль, <i>In memoriam Альфред Шраєр</i> , переклала Наталія Бельченко	124
Marc Sagnol, <i>Drohobycz</i>	125
Marc Sagnol, <i>Drohobycz</i> , przełożył Jacek Giszczak.	126
Arnold Ślucki, <i>Bruno Schulz</i>	127
Alfred Marek Wierzbicki, <i>Portret</i>	129
Альфред Марек Вежбіцький, <i>Портрет</i> , переклала Віра Меньок . .	129
Kazimierz Wierzyński, <i>Księżyc</i>	130
Казімеж Вежинський, <i>Місяць</i> , переклав Михайло Шалата	131
Казімеж Вежинський, <i>Місяць</i> , переклала Наталка Римська . . .	134
Kazimierz Wierzyński, <i>Rzuciłbym wszystko</i>	136
Казімеж Вежинський, <i>Усе б я покинув</i> , переклала Віра Меньок . . .	137
Juliusz Wit, <i>Święty Florian</i>	140
Adam Zagajewski, <i>Wiek XX na emeryturze</i>	142
Адам Загаєвський, <i>XX століття на пенсії</i> , переклала Віра Меньок.	143
Сергій Жадан, „Вони навіть можуть жити в різних містах...” . . .	146
Serhij Żadan, „Mogą nawet mieszkać każde w innym mieście...”, przełożył Jacek Podsiadło	147
PIOSENKI / Пісні	
Harry Dacre, <i>Daisy Bell</i>	150
Eldo, <i>Książki</i>	152
Thomas Huemer, <i>Wer erschoss Bruno Schulz</i>	154
Jacek Klejff, <i>Bruno Schulz</i>	156
Лев Мазур, <i>Броницький ліс</i>	158
Lew Mazur, <i>Bronicki las</i> , przełożył Jerzy Ficowski	159
Piotr Krzysztof Preiss, <i>Dziwne wedle Brunona S.</i>	162
Karol Stolarek, <i>Taniec bałwochwalczy</i>	164
Кароль Столярек, <i>Ідолопоклонний танець</i> , переклала Віра Меньок	165
Grzegorz Tomczak, <i>Ukraina jest zielona</i>	166

Słowo wstępne

Publikacja *Bruno Schulz w poezji. Antologia otwarta* jest czwartą książką ukazującą się w ramach rozpoczętego w 2015 roku dwujęzycznego cyklu wydawnictw „Acta Schulziana”, sygnowanego przez Muzeum Pokój Brunona Schulza w Drohobyczu.

Pierwszy numer zawierał zapomniane teksty Brunona Schulza, poświęcone Maurycemu Lilienowi i Feliksowi Lachowiczowi, drugi przynosił wystąpienia przygotowane na Drugą Jesień – coroczny projekt odbywający się w Drohobyczu w rocznicę śmierci pisarza, trzeci – ukazał się w 15. lecie Muzeum Pokoju Brunona Schulza i opowiadał o genezie i zbiorach tej wyjątkowej, społecznej placówki pamięci autora *Sklepów cynamonowych*.

Numer czwarty, jaki teraz oddajemy do rąk Czytelników, ma tytuł – zdawałoby się – trywialny. Ale nie znaleźliśmy lepszego, aby pomieścić i symbolizował tak różnorodne dokonania poetyckie związane z Schulzem i Drohobyczem. A nie chcieliśmy wdawać się ani w dyskurs naukowy ani metaforyczny, wartościować i segregować, nazywać konteksty i interteksty, wskazywać, co inspirowane, pamiątkowe, wspominkowe, dedykowane, gdzie przywołuje się pisarza wprost a gdzie tylko przemknął jego cień – i dlaczego. Chociaż to temat bardzo inspirujący i wart głębokiej zadumy i analizy. Nie nazywamy tego punktu odniesienia, jakim Schulz stał się dla kultury polskiej, ukraińskiej, światowej. Schulz zamieszkał w domu poezji – i to chcemy pokazać.

Antologia *Bruno Schulz w poezji* jest otwarta i pod wieloma względami szczególna. Nie ma czystej symetrii językowej tekstów, polsko-ukraińskiej, jak we wcześniejszych zeszytach „Acta Schulziana”; pokazujemy, jak Schulz w poezji pojawia się i wędruje w różne językowe przestrzenie. Antologia jest wyborem, publikujemy tylko część obec-

Переднє слово

Публікація *Бруно Шульц у поезії. Відкрита антологія* – це четверта книжка, видана в рамках розпочатої в 2015 році двомовної видавничої серії „Acta Schulziana” Музею Кімнати Бруно Шульця в Дрогобичі.

Перше число містило забуті тексти Бруно Шульця, присвячені Маврицієві Лілієнові та Феліксові Ляховичу, друге зби́рало виступи, підготовлені на Другу Осінь – щорічний проєкт, що відбувається у Дрогобичі в роковини загибелі письменника, третє було опубліковане на 15-ліття Музею Кімнати Бруно Шульця і розповідало про генезу та колекцію цього виняткового місця пам’яті автора *Цинамонових крамниць*.

Четверте число, яке віддаємо в руки Читачів, має назву – здавалося б – тривіальну. Але ми не знайшли кращої, аби вона помістила та символізувала такі різноманітні поетичні здобутки, пов’язані з Шульцом та Дрогобичем. Нашим наміром не було вдаватися до наукового чи метафоричного дискурсу, оцінювати чи класифікувати, називати контексти та інтертексти, вказувати, що інспіроване, пам’ятне, ремінісцентне, присвячене, де є прямі посилання на письменника, а де промайнула лише його тінь – і чому. Хоча це вельми цікава тема і заслуговує на глибше осмислення та аналіз. Не окреслюємо тієї точки відліку, якою Шульц став для польської, української та світової культури. Шульц живе в домі поезії – і саме це ми прагнемо показати.

Антологія *Бруно Шульц у поезії* – відкрита і багато в чім особлива. Тут немає чистої мовної, польсько-української, симетрії текстів, як це було в попередніх числах „Acta Schulziana”; ми показуємо, як Шульц з’являється в поезії і як мандрує різними мовними просторами. Антологія побудована як вибір, публікуємо лише частину з при-

ności Schulza w poezji. Czytelnik znajdzie tutaj 81 wierszy – w wersji oryginalnej lub jako przekład – 32 autorów oraz osiem tekstów piosenek (z przekładami: dziesięć). Cieszymy się, że antologię spina wprost symboliczna kłamra poetycka, bo to jest antologia od Andruchowycza do Żadana. A między nimi – wiersze z lat 1936–2019 nie tylko po polsku i ukraińsku, również po angielsku, białorusku, chorwacku, czesku, francusku, niemiecku, rosyjsku, serbsku i rumuńsku.

Nie byłoby tego numeru „Acta Schulziana” bez przychylności oraz wysiłku wielu osób. W pierwszym rzędzie dziękujemy pisarzom i tłumaczom, jak również osobom reprezentującym autorów czy tłumaczy. Okazały spis treści antologii jest właściwie listą podziękowań. Ukłony kierujemy do znakomitych ukraińskich pisarek i pisarzy, Natalii Belczenko, Andrija Lubki i Serhija Żadana, jak też do wybitnych literaturoznawców, Wiery Meniok i Ostapa Sływyńskiego, dzięki którym wiele polskich wierszy, przetłumaczonych przez nich dla antologii „Acta Schulziana”, znajdzie ukraińskiego czytelnika. Niech takie podziękowania przyjmą również Bohdan Zadura i Jacek Giszczak.

Cieszymy się, że krąg osób pomocnych jest bardzo szeroki, dziękujemy za wsparcie, za udział w poszukiwaniach, niekiedy wprost detektywistycznych, Schulzowskiego domu poezji. Nie wszystkich uda się tutaj przywołać, to długa lista wdzięczności. Kierujemy te słowa do m.in. Artura Cembika, Elżbiety Ficowskiej i Anny Teodorowicz, Jerzego Kandziory, Bernarda Nowaka, Jacka Podsiadło, Pawła Próchniaka, Natalii Rymskiej, Huberta Stolarka, Mychajła Szałaty, Henryka Wójcika. Oddzielne i specjalne miłe słowa adresujemy do Wiery Romanyszyn, która niestrudzenie dba o edytorski wizerunek „Acta Schulziana”, dziękujemy drukarni „Poswit” w Drohobyczu i jej redaktorom, można tę solidną firmę polecać z czystym sercem.

Składamy podziękowania Fundacji Wolność i Demokracja oraz osobie Panu Jerzemu Kowalewskiemu za cykliczne już wsparcie tej inicjatywy wydawniczej.

Otwieramy dla Państwa pokoje i labirynty poetyckiego domu Brunona Schulza. Szukajmy „krótkiego spięcia sensu między słowami”.

Grzegorz Józefczuk

сутності Шульца в поезії. Читач знайде тут 81 віршів – в оригіналі та в перекладі – 32 авторів та вісім текстів пісень (із перекладами: десять). Ми дуже радіємо, що антологія розпочинається і завершується символічним поетичним кільцем, адже це антологія від Андруховича до Жадана. А поміж ними – вірші з 1936–2019 років не тільки польською й українською, але й англійською, білоруською, хорватською, чеською, французькою, німецькою, російською, сербською та румунською.

Не було б цього числа „Acta Schulziana” без прихильності й зусиль багатьох людей. Передусім висловлюємо вдячність письменникам та перекладачам, а також тим, хто представляє авторів чи перекладачів. Багатий зміст антології – це насправді список подяк. Уклоняємось українським письменницям і письменникам Наталії Бельченко, Андрієві Любці та Сергієві Жаданові, а також літературознавцям Вірі Меньок та Остапові Сливинському – дякуючи їм, багато польських віршів, що їх вони переклали для антології „Acta Schulziana”, знайдуть своїх українських читачів. Нашу вдячність нехай приймуть також Богдан Задура та Яцек Гіщак.

Радіємо, що коло охочих до допомоги людей вельми широке, тож дякуємо за сприяння, за участь у пошуках, іноді майже детективних, Шульцового дому поезії. Не всіх удасться тут назвати – це був би надто довгий перелік подяк. Слова влячності адресуємо, зокрема, Артурові Цембікові, Ельжбеті Фіцовській та Анні Теодорович, Єжи Кандзьорі, Бернардові Новакові, Яцкові Подсядло, Павлові Прухнякові, Наталці Римській, Губертові Столяреку, Михайлові Шалаті, Генрикові Вуйцікові. Особливо теплі слова адресуємо Вірі Романишин, яка невтомно дбає про едиторський образ „Acta Schulziana”, дякуємо дрогобицькій друкарні „Посвіт” та її редакторам, цю солідну фірму впевнено можна рекомендувати кожному.

Висловлюємо вдячність Фондові Свобода і Демократія та особисто панові Єжи Ковалевському за вже циклічне сприяння цій видавничій ініціативі.

Відчиняємо для вас кімнати й лабіринти поетичного дому Бруно Шульца. Віднаходьмо „короткі поєднання сенсу між словами”.

Ґжегож Юзефчук